

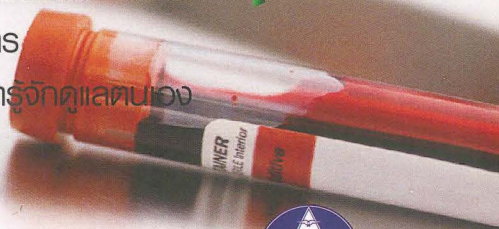
ตรวจ เลือด พีซีอาร์

A
ตรวจเลือดทำไม คุณได้อะไร กลุ่มไหม
รู้ความสมบูรณ์ และความผิดปกติของเลือด
ซึ่งหomonำมาสนับสนุนการวินิจฉัยโรค
รักษาโรคที่ค้นพบ อย่างมีประสิทธิภาพ
ป้องกันมหันตภัยเจ็บปวดได้ทันการ
คนไข้ได้ชีวิตคืนมา คนธรรมดารู้จักดูแลตนเอง
เกินคุ้ม เกินคาด เกินคาดหวัง

B

AB

O

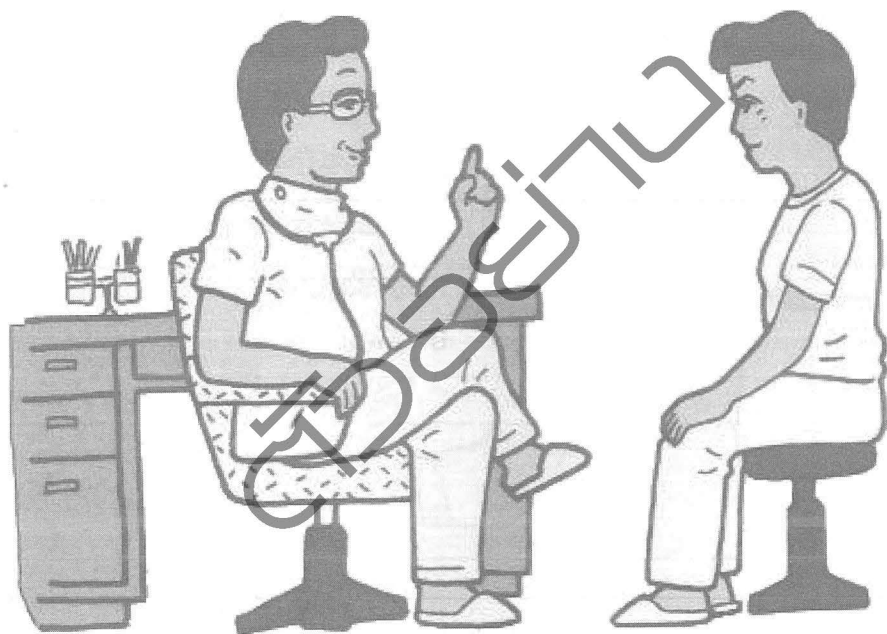
อาจารย์ชาติชาย คล้ายสุวรรณ

ดวงกลมเพ็ชรชัย
นำเสนอหนังสือดี มีคุณค่า

ตรวจเลือด หนีโควิด

ชชาติชาย คล้ายสุวรรณ

ကျွန်းကျွန်း

1

Unnā

การรักษาในปัจจุบัน
นอกจากตรวจร่างกายซ้ำประวัติแล้ว
หมอจะให้มีการตรวจเพิ่มเติม
เพื่อสนับสนุนและยืนยันการวินิจฉัยเบื้องต้น

สมัยที่ผู้เขียนเป็นเด็กพอจำความได้ว่า คุณแม่ไปผ่าตัดถุงน้ำเล็กๆ ที่บริเวณแก้มที่โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในภาคเหนือ ใช้เวลาไม่นานก็ผ่าเสร็จ ช่วงรอรับยาก่อนกลับบ้านนั้น คุณพ่อทันสมัยจินตนาการ จึงแสดงความจำนงกับพยาบาลว่าอยากจะขอตรวจสอบสุขภาพ พ่อทำบัตรคนไข้เสร็จไม่ถึงนาที พยาบาลท่านเดิมเรียกคุณพ่อเข้าไปที่ห้องทำแผล ฉีดยาห้องเดิมที่ผ่าถุงน้ำ พวกเราเด็กๆ ก็วิ่งตามไปดูจึงจำเหตุการณ์ได้เกือบทั้งหมด เพราะมีเพียงผ้าม่านเลื่อนมากั้นไว้ ได้ยินพยาบาลบอกคุณพ่อว่า หมอสั่งให้ฉีดยาที่ก้น เป็นยาบำรุงอะไรสักอย่าง คุณพ่อต้องมาเจ็บตัวและเสียเงินทั้งๆ ที่ยังไม่รู้ว่าเป็นโรคอะไรเลย

อีกตัวอย่างหนึ่งเป็นคลินิกดังแห่งหนึ่งในภาคอีสาน กลุ่มพนักงานขายยา หรือผู้แทนยาที่ไปเสนอขายยากับโรงพยาบาลและคลินิก ซึ่งต้องรอให้คนไข้หมดก่อนจึงจะพบหมอเพื่อเสนอขายยาได้ เนื่องจากคนไข้เยอะมากหมอก็ตรวจเร็วมาก บริเวณทางเข้าห้องตรวจมีบังตา เวลาคนไข้เข้ามาต้องถอดรองเท้าและเห็นเท้าก่อน พอคนไข้มาถึงหมอก็ให้ใบสั่งยาเลย สงสัยว่าอาจใช้หลักสถิติก็ได้ เพราะส่วนใหญ่เป็นหวัดกัน ผู้แทนยาวางมากเลยเฝ้าที่ก้นและล้อเลียนคลินิกแห่งนี้ว่าคลินิกหัวแม่เท้า

โชคยังดีที่สถานพยาบาลทั้งสองแห่งได้เลิกกิจการไปนานแล้ว ที่นำมาเล่าครั้งนี้ก็เพื่อเป็นอุทาหรณ์เท่านั้น เหตุการณ์ปัจจุบันที่พบเห็นได้จะเป็นอีกแนว

หนึ่งคือการให้บริการโรงพยาบาลของรัฐ โดยเฉพาะโรงเรียนแพทย์ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด คนไข้ต้องตื่นตั้งแต่ตีสี่ เพื่อจะได้ไปรอรับบัตรคิว กว่าจะได้พบหมอ ก็สายๆ บางรายก็เป็นรอบบ่ายเลย ซึ่งแตกต่างจากโรงพยาบาลเอกชนมาก บางแห่งยังมีแพทย์เฉพาะทางประจำอยู่ตอนเที่ยงคืน

ตัวอย่างข้างต้นแสดงถึงการขาดแคลนแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ ความแตกต่างของมาตรฐานการให้บริการสาธารณสุขของภาครัฐและเอกชน ที่สำคัญประชาชนยังขาดและไม่ได้รับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยเท่าที่ควรเมื่อเทียบกับประเทศชั้นนำทั้งหลาย ฉะนั้นประชาชนอย่างเราควรใส่ใจแสวงหาความรู้เพิ่มเติมให้ตัวเอง สิ่งที่ไม่รู้ก็ไม่ใช่เกินไปที่จะเรียนรู้ได้ ทั้งนี้เพื่อสุขภาพที่ดีและชีวิตที่มีคุณภาพของเรา

การรักษาในปัจจุบันนอกจากตรวจร่างกาย ซักประวัติแล้ว หมอจะให้การตรวจเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนและยืนยันการวินิจฉัยเบื้องต้น จะได้รักษาได้ถูกโรค ถูกยา และมีประสิทธิภาพสูงสุด ส่วนหนึ่งของการตรวจคือการตรวจเลือด บางคน ทั้งชีวิตยังไม่เคยตรวจเลือดเลย โดยเฉพาะเบาหวาน ความดัน ไชมัน สอดถามผู้คน ร้อยทั้งร้อยคุ้นเคยกับคำเหล่านี้หมด รู้ว่าคนนั้นคนนี้เขาเป็นเบาหวานความดันกัน แต่ไม่รู้ว่ามีน้ำตาลตัวมากเหลือเกิน บางคนก็ไม่กล้าไปตรวจกลัวเข็ม กลัวเจ็บ กลัวแพง กลัวจะเป็นโรค หนังสือนี้จะช่วยท่านได้โดยจะใช้คำอธิบายง่ายๆ อาจมีศัพท์ทางการแพทย์บ้างแต่มีภาษาไทยอธิบายกำกับ จะไม่มีการบัญญัติศัพท์ใหม่ขึ้นมาซึ่งเป็นเหตุให้ผู้อ่านสับสนมากขึ้น เข้าลักษณะภาษาไทยที่คนไทยไม่เข้าใจต้องแปลอีกที

ตัวอย่าง

2

ตรวจสอบเลือดทำไม

ต้องตรวจเลือด

จึงจะรู้ได้ว่าเป็นโรคหรือไม่

ถ้าพบโรคจะได้รักษาได้ถูกโรค

และบางโรคถ้ารักษาแต่เนิ่นๆ

สามารถหายขาดได้

ตรวจเลือดทำไม

ขณะนี้น้ำประปาสะอาดจนถึงขั้นดื่มกินจากก๊อกได้แล้ว การประปาต้องใช้เวลาหลายปี ใช้เงินทองมากมายในการปรับปรุงระบบส่งน้ำ และวางมาตรฐานในการตรวจหาสารเคมี หนอนพิษฯ ไล่เดือนต่างๆ ตรวจเชื้อแบคทีเรียไม่ให้ตกค้างในน้ำ จนแน่ใจว่าดื่มกินจากก๊อกได้จริง ถ้าไม่มีการตรวจทางแล็บของการประปาแล้วผู้บริหารคงไม่รู้ หรือไม่แน่ใจว่าน้ำประปาสะอาดจริง จึงขอเปรียบเทียบให้ท่านได้เห็นภาพว่าผู้บริหารการประปาที่ฟันธงว่า น้ำประปาสะอาดก็เปรียบเสมือนหมอ ผลการตรวจสารเคมีและเชื้อโรคในน้ำประปาก็เปรียบได้กับผลการตรวจเลือดของคนใช้นั่นเอง ซึ่งผลเลือดของคนใช้นี้มีความจำเป็นและสำคัญมากสำหรับหมอ หมอต้องการรู้ผลเลือด เพื่อนำมาวินิจฉัยโรคให้ถูกต้อง จึงอยากให้ผู้อ่านได้เห็นความสำคัญและเห็นประโยชน์ของการตรวจเลือดว่า หมอต้องการผลเลือดเพื่อจะได้รักษาคนไข้อย่างมีประสิทธิภาพ และประโยชน์สูงสุดก็เกิดกับตัวคนใช้นั่นเอง

การตรวจเลือดจะเป็นคำที่คุ้นเคยพอสมควร แต่การตรวจทางห้องปฏิบัติการ (ห้องแล็บ) นอกจากตรวจเลือดแล้ว ยังมีการตรวจอีกหลายชนิด เช่น การตรวจอุจจาระ การตรวจปัสสาวะ การตรวจเสมหะ การตรวจหนองฝี การตรวจน้ำไขสันหลัง เป็นต้น หนังสือนี้จะเน้นการตรวจเลือดเป็นหลัก แต่อย่างไรก็ตาม

เพื่อให้หนังสือมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จะพยายามแทรกความรู้การตรวจสิ่งส่งตรวจชนิดอื่นให้เข้าใจพร้อมกันไปด้วย

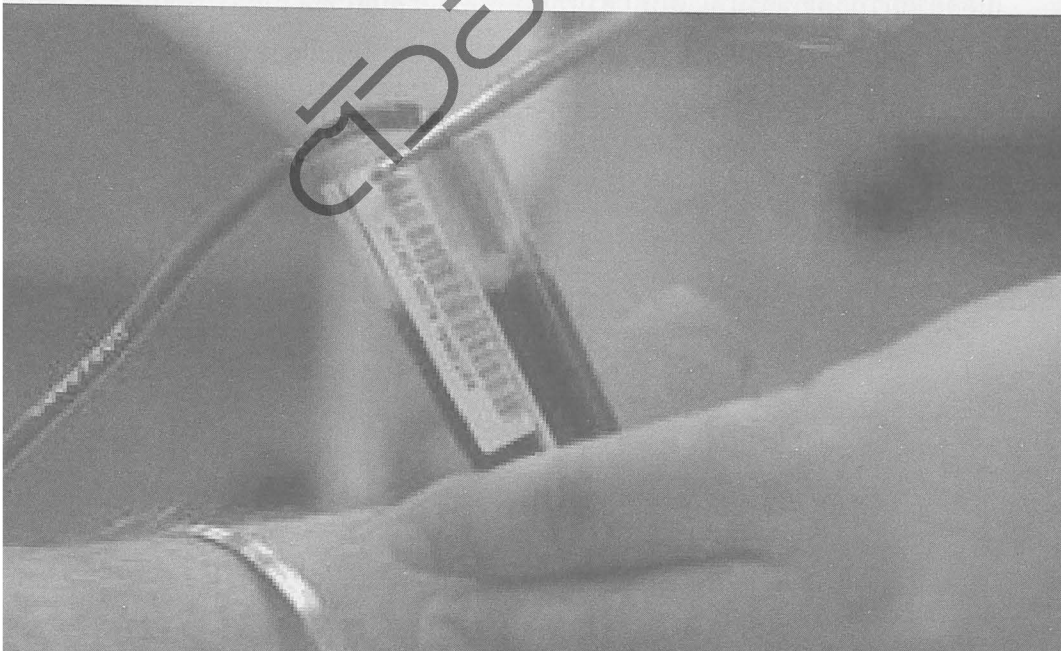
สรุปได้ว่าการตรวจเลือดเป็นการยืนยันสนับสนุนการวินิจฉัยโรค
การตรวจเลือดเพื่อหาความสมบูรณ์หรือความผิดปกติของร่างกาย
การตรวจเลือดเพื่อค้นหาโรคบางชนิดที่ยังไม่แสดงอาการในระยะเริ่มต้น

การใช้รถยนต์จะต้องมีการตรวจเช็คระยะ 1,000 กม. 5,000 กม. 10,000 กม. หรือทุกระยะเวลา 3 เดือน ตามคู่มือการใช้รถยนต์ ซึ่งจะมีตารางประกอบ การตรวจเช็คทั่วไป เกี่ยวกับระบบไฟฟ้า ระบบเครื่องยนต์ น้ำมันเครื่อง น้ำมันเกียร์ ระบบส่งกำลัง ระบบช่วงล่างและเบรก อะไหล่ต่อมิอะไหล่ปะการ ที่ต้องตรวจมากมายเช่นนี้ก็เพื่อหาความผิดปกติของรถยนต์ ทั้งที่ยังไม่มีอาการ เสีย ถ้าพบสิ่งผิดปกติก็จะได้แก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ ถ้าท่านจะดูแลเอาใจใส่ตรวจเช็ค สุขภาพของท่านให้เหมือนการดูแลรถยนต์ก็จะดีมาก การตรวจสุขภาพและการ ตรวจเลือดประจำปี ก็คงเทียบได้กับการตรวจเช็คระยะของรถยนต์นั่นเอง มีโรค หลายโรคที่ฮิตติดอันดับสถิติที่เป็นสาเหตุการตายอันดับต้นๆ รองจากการตาย จากอุบัติเหตุ โรคเหล่านี้เป็นมหันตภัยเงียบซึ่งมักไม่แสดงอาการให้เห็น หรือไม่แสดงอาการเตือนในระยะแรกๆ ท่านจะต้องตรวจเลือดดูท่านนั้นจึงจะรู้ว่าเป็น โรคหรือไม่ ได้แก่ โรคมะเร็งปอด มะเร็งตับ มะเร็งเต้านม มะเร็งปากมดลูก มะเร็งต่อมน้ำเหลือง มะเร็งต่อมลูกหมาก มะเร็งที่พบมากคือมะเร็งของระบบ ทางเดินอาหาร โดยเฉพาะมะเร็งลำไส้ นอกจากนี้ยังมีโรคอ้วน โรคไขมันในเลือด สูง โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน ซึ่งถ้าเป็นแล้วมักไม่ถึงตาย แต่ทรมาน ทั้งคนไข้และผู้ใกล้ชิด ต้องเข้าๆ ออกโรงพยาบาลตลอด เช่น โรคเก๊าท์ โรค

ไทรอยด์ โรคพุ่มพวง หรือเอสแอลอี (SLE) โรคติดเชื้อแบคทีเรีย โรคติดเชื้อรา โรคติดเชื้อไวรัส เป็นต้น

อีกกลุ่มหนึ่งเป็นโรคเลือดโดยตรงเลย เช่น เลือดจางเนื่องจากขาดเหล็ก เลือดจางจากการขาดโฟลิก เลือดจางจากการขาดวิตามินบี 12 โรคธาลัสซีเมีย โรคฮีโมฟีเลีย เป็นโรคเลือดไหลไม่หยุด พบเฉพาะในเด็กชาย โรคไอทีพีก็เป็น โรคเลือดออกง่ายอีกชนิดหนึ่ง

จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้ และต้องตรวจเลือดจึงจะรู้ได้ว่าเป็น โรคหรือไม่ ถ้าพบโรคจะได้รักษาได้ถูกโรค และบางโรคถ้ารักษาแต่เนิ่นๆ สามารถหายขาดได้

กรณีรถยนต์สตาร์ทไม่ติดหรือจอดเสียระหว่างทางก็จะยุ่งยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้หญิงตัวคนเดียวในยามค่ำคืน หรือฝนตกหรือในที่เปลี่ยว อาจเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ หรือเสี่ยงต่อมีงานชีพที่อาจประสกรัยต่อร่างกายและทรัพย์สินได้ ถึงแม้ว่าจะไม่มีเหตุร้ายใดๆ เลยก็ต้องยุ่งยากต้องหาใครมาช่วยลาก หรือซ่อมรถให้ ช่วงคงต้องตรวจดูระบบเชื้อเพลิง ระบบเครื่องยนต์ ความร้อน แบตเตอรี่ เบรก ครีษท์ เป็นต้น แต่ที่แน่ๆ ต้องเสียเวลาเสียเงินทองมากมาย คนที่อยู่ดีๆ ก็น็อกไปเลยกลายเป็นเจ้าหญิงนิทราเจ้าชายนิทรา หรืออัมพฤกษ์อัมพาตก็เปรียบได้กับรถเสียกลางทางนั่นเอง

โรคบางโรคท่านที่ไม่เคยพบเห็นไม่เคยสัมผัส หรือมีคนใกล้ชิดเป็นก็จะไม่ค่อยรู้สีกว่ามันทุกข์ทรมานแค่ไหน ทรมานทั้งคนไข้และคนใกล้ชิด เป็นภาระดูแลเอาใจใส่ เสียเศรษฐกิจ เสียเงิน เสียทองมากมาย จึงอยากให้ท่านมีความรู้เกี่ยวกับโรคเหล่านี้ไว้ และการที่จะพบโรคแต่เนิ่นๆ ก็ต้องตรวจเลือดเท่านั้น

คู่มือยา

3

ตรวจสอบสภาพทำไม้

อัมพฤกษ์

อัมพาตคือโรคของเส้นเลือดสมองตีบตัน

เป็นอาการของแขน ขาหรือหน้า ชาอ่อนแรง เคลื่อนไหวลำบาก

หรือเคลื่อนไหวไม่ได้อย่างทันทีทันใด

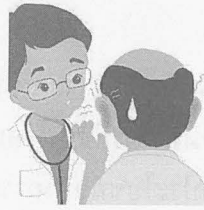
เกิดเพราะเส้นเลือดที่ไปเลี้ยงสมองตีบตัน

หรือแตก เนื้อสมองขาดออกซิเจน เนื้อสมองเสียหาย

ถ้าไม่รับรักษาเนื้อสมองก็จะตาย

ทำให้มีผลต่อการทำงานของอวัยวะที่ควบคุมอยู่

เกิดได้หลายแบบแล้วแต่ตำแหน่งของสมองที่เสีย

ตรวจสุขภาพทำไ้

ทุกคนต้องการมีสุขภาพดีด้วยกันทั้งสิ้น ฉะนั้นควรตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อจะได้รู้ถึงความสมบูรณ์และความพร้อมของร่างกาย รวมถึงยังสามารถวินิจฉัยโรคบางชนิดได้ในระยะเริ่มต้นที่ยังไม่แสดงอาการมาก่อน เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน เป็นต้น การตรวจสุขภาพประจำปีจึงเปรียบเสมือนการเตรียมพร้อมเพื่อความไม่ประมาท

การตรวจเลือดที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสุขภาพประจำปี ได้แก่ ตรวจเพื่อวินิจฉัยโรคเลือด ตรวจสมรรถภาพของตับ ตรวจสมรรถภาพของไต ตรวจระดับไขมันในเลือด ตรวจระดับน้ำตาลในเลือด ตรวจระดับฮอร์โมนในเลือด เช่น ไทรอยด์ ตรวจหาการติดเชื้อแบคทีเรีย ตรวจเชื้อรา และตรวจเชื้อไวรัส ตรวจหาภูมิแพ้บางชนิด เช่น โรคภูมิแพ้ (SLE) โรครูมาตอยด์

การตรวจร่างกายประจำปีมีประโยชน์มาก หนังสือนี้จะช่วยให้เข้าใจถึงประโยชน์ของการตรวจเลือดที่เกี่ยวข้องกับการตรวจร่างกายประจำปี โดยเฉพาะท่านที่สนใจในโปรแกรมของโรงพยาบาล ท่านจะสามารถพิจารณาเลือกโปรแกรมที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมกับตัวท่านหรือญาติมิตร ท่านจะเข้าใจว่าทำไมบางครั้งเจาะเลือดที่ปลายนิ้ว ทำไมบางครั้งเจาะที่ข้อพับแขน ทำไมต้องงดน้ำงดอาหารก่อนตรวจเลือด ทำไมคุณหมอถึงรู้ว่าคุณยายไม่กินยาเบาหวานสม่ำเสมอตามที่หมอสั่ง ท่านจะเข้าใจถึงประโยชน์ของการตรวจเลือดและความสำคัญของ

การตรวจเลือด ท่านจะเข้าใจผลการตรวจเลือด จะเข้าใจว่าการตรวจเลือดซึ่งว่าเป็นโรคอะไรได้ การตรวจบางชนิดไม่สามารถชี้บ่งโรคแต่ก็สนับสนุนการวินิจฉัยโรคได้ เมื่อมีความรู้ความเข้าใจถึงประโยชน์ของการตรวจเลือดแล้วท่านก็จะยินดีให้ความร่วมมือในการตรวจเลือด การรักษาและติดตามผล การรักษาก็จะมีประสิทธิภาพสูงสุด ที่สำคัญคือประโยชน์สูงสุดของท่าน และญาติมิตรของท่าน ในยามเจ็บป่วยนั่นเอง

การตรวจสุขภาพประจำปี

การป้องกันคือการรักษาที่มีประสิทธิภาพ การตรวจสุขภาพประจำปีสำคัญต่อการมีสุขภาพดี มีบ่อยครั้งคนที่เป็โรคในระยะแรกจะไม่แสดงอาการใดๆ ออกมาหรือมีอาการน้อยเสียจนเราไม่ทันสังเกต ถ้าได้ตรวจพบปัญหาในระยะเริ่มต้น และรักษาได้ทันทีก็จะมีประโยชน์สูงสุด บางโรคก็อาจหายขาดได้ บางโรคไม่หายขาด แต่การวางแผนการรักษาคนไข้จะช่วยให้มีชีวิที่ยืนยาวเหมือนปกติได้

อุปสรรคของการตรวจสุขภาพคือเรื่องเวลา บางคนอาจเลือกใช้บริการของโรงพยาบาลเอกชนซึ่งสะดวกรวดเร็วดี สิ่งสำคัญที่หมอดต้องการในการตรวจสุขภาพคือผลการตรวจเลือด โปรแกรมการตรวจของแต่ละโรงพยาบาลโดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงพยาบาลเอกชนจะมีโปรแกรมให้เลือกแตกต่างกันไปตามเพศ อายุ ประวัติการเจ็บป่วยและครอบครัว วิธีการดำเนินชีวิต บางโรงพยาบาลจัดทำเป็นคลินิกหรือศูนย์ตรวจสุขภาพโดยเฉพาะก็มี ท่านสามารถเลือกใช้บริการตรวจสุขภาพได้ตามความสะดวกของท่าน

การตรวจเลือดสำหรับการตรวจสุขภาพ ได้แก่

- ตรวจความสมบูรณ์ของเลือด
- ตรวจน้ำตาลในเลือด
- ตรวจระดับคอเลสเตอรอล
- ตรวจระดับไตรกลีเซอไรด์
- ตรวจระดับไขมันดี HDL
- ตรวจระดับไขมันเลว LDL
- ตรวจโรคเก๊าท์ (กรดยูริก)
- ตรวจการทำงานของไต
 - Creatinine
 - BUN
- ตรวจการทำงานของตับ
 - SGOT/SGPT
 - ALP
 - Total Billirubin
 - Albumin
 - Globulin
 - GGT
- ตรวจการทำงานของต่อมไทรอยด์
 - TSH & Free T4
- ตรวจไวรัสตับอักเสบ
- ตรวจหามะเร็ง

- มะเร็งในทางเดินอาหาร CEA
- มะเร็งตับ AFP
- มะเร็งต่อมลูกหมาก PSA
- นอกจากนี้ยังมีการตรวจมะเร็งปากมดลูกระยะเริ่มแรก
- ตรวจปัสสาวะ
- ตรวจอุจจาระเพื่อหาพยาธิและความผิดปกติของระบบทางเดินอาหาร

ตรวจ

4

ใครเป็นคนไปตรวจเลือด

ก่อนตั้งครรภ์ฝ่ายสามีอาจไปแสวงหาโรค
มาให้ใหม่อีกก็ได้ มีอะไรต้องแก้ไข มีอะไรที่มีอันตราย
ต้องหยุดกลางคันหรือเปล่า เตรียมตัวเองกับสิ่งที่อาจเกิดโรค
โดยทั่วไปการตรวจเลือดขณะตั้งครรภ์ไม่ค่อยมีปัญหา
เพราะฝากครรภ์กับโรงพยาบาล...

คำนิยม

ในปัจจุบันและในอนาคตมีความตื่นตัวมากเรื่องการตรวจสุขภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การป้องกันโรคก่อนที่จะป่วยแล้วรักษา การตรวจเลือด เป็นส่วนหนึ่งของการตรวจสุขภาพ และการตรวจเพื่อประกอบการวินิจฉัย และรักษาโรค

ผู้ที่ได้รับการตรวจเลือดเกือบทุกราย สนใจและต้องการคำอธิบายผลการตรวจโดยละเอียด แต่บางครั้งหมอก็ไม่มีอธิบายให้ชัดเจนจนสิ้นสงสัย จึงเป็นที่น่ายินดีที่มีหนังสือ “ตรวจเลือด พิธัตโรค” เป็นเสมือนคู่มือศึกษาด้วยตนเอง ทั้งก่อนและหลังการตรวจ

คุณชาติชาย คล้ายสุวรรณ ได้พยายามเขียนหนังสือเล่มนี้ เพื่อให้คนทั่วไปหรือเรียกว่าชาวบ้านอ่าน มิใช่เป็นตำราวิชาการ ถึงแม้ว่าบางครั้งต้องมีศัพท์วิชาการแทรกก็เพื่อให้เข้าใจได้ถูกต้องตรงตามสภาพความเป็นจริง

นอกจากนี้ ผู้อ่านยังได้ประโยชน์จากการตรวจทางห้องปฏิบัติการอื่นๆ รู้เรื่องโรคบางอย่างและการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม จึงขอชื่นชมผู้เขียนที่ได้อุทิศตน เขียนเรื่องที่ดีและมีประโยชน์สำหรับผู้ที่สนใจสุขภาพ

(Handwritten signature)

(พศ.บพ. พินิจ ลัมสุนทร)

ผู้เขียนหนังสือหมอปากหมา และรู้ทันโรค รู้ทันหมอ

ตรวจเลือด พิธัตโรค

ดวงกมลพับลิชชิ่ง
นำเสนอหนังสือดี มีคุณภาพ

